

ВЛЕЗ В ЗЕЛЕНИЯ КРЪГ

Наръчник на Програма
“Екоучилища”



Кампанията “Влез в зеления кръг” е съвместна инициатива на Девин ЕАД и Българско Движение „Син флаг“ за въвеждане на програма „Екоучилища“ в България.

Тя има за цел да изгради най-голямата мрежа от Екоучилища на Балканския полуостров и да подготви бъдещото поколение на България като активни граждани, които поемат обществената отговорност за опазване на околната среда.

ДЕВИН ЕАД (създадена през 1992 г.)



„Девин“ ЕАД е водеща бутилираща компания в България, която вече 30 години свързва хората и природата за един по-здравословен живот.

Основен приоритет на компанията е да има положително въздействие върху света. Мисията на „Девин“ ЕАД е да използва силата на бизнеса за разрешаване на социални и екологични проблеми, и да вдъхновява и други компании да се присъединят към устойчивата трансформация на бъдещето.

През 2022 компанията получава международното признание B-Corp сертификат като част от трансформацията на глобалната икономика в интерес на човека, общността и планетата Земя.



<https://www.devin-bg.com/>



Българско Движение Син флаг (създадено през 1993 г.)

Българско Движение “Син флаг” е нестопанска, неправителствена организация, която работи в сферата на екологичното образование. Тя е основана на доброволчески принцип и си е извоювала място в авангарда на екологичните организации в България с дейности и инициативи, посветени на опазването на околната среда. В своята 30-годишна история Българско Движение „Син флаг“ е предпочитан партньор на национални и международни организации в реализацията на съвместни инициативи и очаква нови предизвикателства в сферата на екологичното образование, опазването на околната среда и задълбочени сътрудничества със съмишленици, за да превърнем заедно света в едно по-добро място.



www.blueflag.bg



FEE (създадена през 1981 г.)

Фондацията за екологично образование (FEE) е една от най-големите организации за екологично образование в света, с над 100 организации-членове в 81 страни. Със своя опит от над 40 години чрез своите пет програми – Екоучилища, Син флаг, Учим за гората, Млади репортери за околната среда, Зелен ключ тя обръща внимание на

неотложните заплахи от изменението на климата, загубата на биоразнообразие и замърсяването на околната среда, и предлага методи за справяне с тях.

Образователните програми на Фондацията дават възможност на младите хора да създадат екологично съзнателен свят чрез подход, базиран на решения, и са световно признати за насърчаване на устойчиви бизнес практики и опазване на природните ресурси.



www.fee.global

В „Девин“ следваме всекидневната мисия да свързваме хората и природата за по-здравословен начин на живот, днес и в бъдеще. В своята работа се отнасяме изключително отговорно към околната среда и наред с това насърчаваме милионите си потребители да пазят природата – за благо на бъдещите поколения. И тъй като добрите навици се възпитават още от ранна възраст, решихме да работим с децата. Свързахме се със „Син флаг“, Представители за България на признатата международна организация „Фондация за екологично образование“ (FEE). Заедно със „Син флаг“ обединяваме усилия чрез „Екоучилища“, най-голямата глобална програма за устойчиви училища. Тя започва в класната стая и предлага обучение, основано на действие. Най-голямото ѝ предимство е, че изгражда поколения устойчиво мислещи, екологично съзнателни хора. С нашия общ проект, подкрепен от МОН и МОСВ, пренасяме този ценен опит за първи път в България и даваме своя национален принос към развитието на един успешен модел за екологично образование. Каузата си заслужава: за да я има планетата утре!

Петя Манастурска – Ръководител Устойчиво развитие и качество

Съвременният глобален свят предлага много предизвикателства, които изискват съвместни действия на много нива за справяне с тях. В лицето на „Девин“ ЕАД ние от програмата „Екоучилища“ открихме активен, креативен и загрижен за бъдещето на планетата партньор, с когото работим за разширяване на мрежата от сертифицирани екоучилища в цялата страна чрез качествено обучение, съвременни материали и съвкупност от дейности за опазване на околната среда и устойчивото развитие. Защото младите хора са бъдещето на Земята!

Петя Йорданова – Национален координатор на Програма „Екоучилища“

ЕКОУЧИЛИЩА (стартира през 1994 г.)

Международната програма на Фондацията за Екологично Образование – ЕКОУЧИЛИЩА, е най-голямата глобална програма за устойчиви училища. Тя започва в класната стая и достига до общността, като ангажира следващото поколение в обучение, базирано на действия. Повече от четвърт век програмата Екоучилища ангажира младите хора да предприемат положителни действия, които преобразяват живота им. На национално ниво тя се ръководи от Българско Движение „Син флаг“.



<https://www.ecoschools.global/>

КАК РАБОТИ ПРОГРАМАТА ЕКОУЧИЛИЩА

Учебните заведения, участващи в програмата, ще имат възможност да бъдат част от едно голямо семейство с неограничени възможности за контакти, сътрудничества, обмен на идеи, информация, знания и опит.



„Екоучилища“ е мащабна програма, която носи международно признание на Фондацията за екологично образование (FEE). Когато човек погледне броя на училищата и страните, които участват, както и факта, че мрежата от ЕКОУЧИЛИЩА се разраства толкова прогресивно, е очевидно, че методологията от седем стъпки, ясният и цялостен институционален подход към образованието за устойчиво развитие и неговата гъвкавост по отношение на местния контекст (културен, икономически и екологичен) правят програмата успешна в такъв голям и широк мащаб.“

Даниел Шафър, главен изпълнителен директор на FEE

Екоучилища е забележителна програма! Към момента в нея участват 20 милиона деца, но тя има потенциала да привлече всеки един ученик, във всяко едно училище по света.

Нашето послание трябва да достигне до всички. Представителите на правителствата и бизнеса, хората в градовете и селцата по цялото земно кълбо трябва да научат за позитивното въздействие, което програмата Екоучилища оказва върху живота на общностите. Толкова е вдъхновяващо, че трябва да го изкрещим!

Лесли Джоунс, Президент на FFE

Участие



Програмата насърчава учениците да поемат активно участие в управлението на училището си в полза на околната среда, като се подчертава значението на социалните ценности.



Сертифициране

Програмата е базирана на стандарт ISO14001:2004, който изисква прилагане на система за управление на околната среда.



Седем стъпки

Методологията включва седем стъпки, които всяко училище трябва да предприеме. Процесът включва широк кръг от заинтересовани страни, но учениците играят централна роля. След известен период на участие се оценява успехът на предприетите инициативи и тяхното изпълнение. Прави се и цялостна оценка за всяко училище.



Зелен Флаг

Училищата, които преминават успешно през всички стъпки, се награждават със Зелен Флаг – международно признат символ за отлични екологични показатели.

ПРОГРАМА ОТ 7 СЪПКИ



1 Еко
комитет



2 Еко
презлег



3 Еко
план



4 Оценка



5 Теми



6 Информирание



7 Еко
ког



Стъпка 1

Създаване на Екокомитет



Екокомитет е движещата сила по пътя към Зеления кръг и първата стъпка към сертифицирането като Екоучилище. Той управлява работата по екологичните инициативи.

Каквато и да е формата му, той трябва да покрива целите, изброени по-долу, и да се управлява от учениците:

-  гарантира, че цялото училище знае за инициативата и получава редовно информация за новостите
-  следи за разработване, прилагане и мониторинг на политиката на училището за околната среда, която да отговаря на екологосъобразните мотиви на училищната общност
-  играе водеща роля при извършване на първоначални и последващи екологични проучвания на околната среда (Стъпка 2)
-  гарантира, че всички членове на училищната общност (особено учениците) са представлявани в процеса на вземане на решения
-  осигурява връзка между ученици, учители, висш ръководен състав и цялата училищна общност и, в идеалния случай, местната общност, за интегриране на програмата в рамките на Плана за развитие на училището за постигане на Глобалните цели за развитие

Няма определен начин за организиране на комитета. Той може да се реализира чрез номинации от директора или учениците, като в него се включи и група, която вече е била активна по екологични инициативи в училището. Учениците трябва да бъдат определени (или в идеалния случай да са избрани на училищни избори), така че да представляват цялото училище.

Членове могат да бъдат:

- ученици от всеки клас (учениците да имат най-голямо представителство)
- член на училищното настоятелство
- учители
- родител или настойник
- непедagogически персонал напр. портиер, счетоводител, мениджър поддръжка, медицински фелдшер
- представител на местната общност
- представител на местна екологична организация

Колко често се събира еко комитетът, се решава от училището. Някои училища са установили, че в началото, докато програмата се организира, срещите трябва да са по-чести.

Комитетът трябва да води протоколи от срещите си и да записва взетите решения. Решенията трябва да се съгласуват на Педагогически съвети, както и с всички класове и да се изнасят на табло на видно място в училището. Ключовите проблеми трябва да се обсъждат на училищни събрания, както и с широката общественост, когато е възможно. Препоръчва се протоколите от срещите да се водят от учениците и те да са отговорни за разпространяване на информацията относно взетите решения.



Ако вашето учебно заведение е начално училище или детска градина, формалните срещи с толкова малки деца няма да са много практични. Въпреки това членовете на Комитета могат да обсъждат теми, да вземат решения и да информират останалите за конкретни проекти.

Стъпка 2

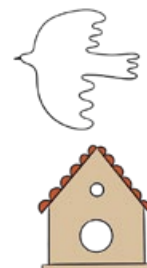
Екологичен презлед



Работата започва с оценка на състоянието на околната среда на училището. Тя е от решаващо значение за разбирането на реалното състояние на околната среда в училище и осигурява основата на плана за действие. (стъпка 3)

Като начало училищата могат да оценят количествено въздействието си само по темата, върху която работят (например количеството на отпадъци, които генерира училището; количеството хартия, което се консумира; електрическа енергия, която се консумира; дали нещо се рециклира и т.н.) или пък да обхванат всички области, в които училището може да има въздействие върху околната среда, а именно:

● Вода ● Енергия ● Отпадъци и замърсяване ● Биоразнообразие



След това училището трябва да окачества информацията с работа, като например, какви видове отпадъци произвеждат и къде в училището се генерират най-много отпадъци (хартия от ксерокса, отпадъци от опаковки, обяд и т.н.).

Училището може също така да предприеме преглед, който включва по-широката общественост (напр. да се проучи степента на рециклиране у дома; да се проучи отношението на общността към изменението на климата и т.н.). Един от най-важните аспекти на оценката е да се уверите, че резултатите са добре документирани, показани и разпространени. Информационните табла в училището са едно чудесно място за разпространяване и обмен на резултати.



Оценката на околната среда ще гарантира, че няма съществени области, които да са пренебрегнати, и ще помогне на учениците и по-широката училищна общност да разбират действителното състояние на средата в училището.



Препоръчва се оценка на околната среда да се прави веднъж годишно с цел да се измери и оцени продължаващия напредък на екологичните показатели на училището. По този ефективен начин може да се сравнят резултатите с първоначално поставените цели, което ще даде ясна представа за цялостния напредък на училището по отношение на екологичните цели и ще помогне за планиране на бъдещи екологични дейности.

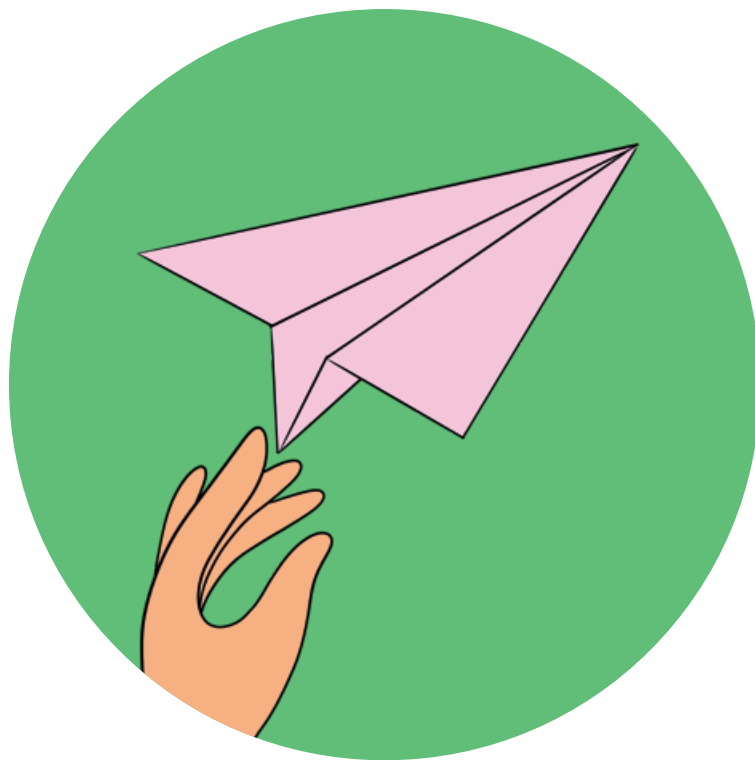


Бланка за оценка на състоянието на околната среда – виж стр. 20



Стъпка 3

План за действие – изготвяне и изпълнение



Планът за действие е ядрото на работата и трябва да се разработи и съобрази с резултатите от оценката на състоянието на околната среда.

Информацията от екологичния преглед се използва, за да се идентифицират приоритетните области и да се изготви план за действие, който да поставя постижими и реалистични цели и крайни срокове, за подобряване състоянието на околната среда в определени аспекти, чрез изброяването на проблемите, срокове за справяне с тях и разпределение на отговорностите по тях.

Където е възможно, планът трябва да е обвързан с учебните дейности, да се оценят разходите и да се фиксират начините за мониторинг и оценка на резултатите.

И тук учениците трябва да се включат активно в дейностите по съставянето му.

Убедете се, че целите, които поставяте са реалистични и постижими. Не се опитвайте да бъдете прекалено амбициозни, защото непостигането на целите влияе демотивиращо на учениците. Ако оценката на околната среда във вашето училище набелязва няколко зони за действие, не се опитвайте да се справите с всички едновременно – степенувайте ги по важност, като ги разделите на възможни за постигане в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план.

Как да съставите добър план за действие?

- 1 Съберете резултатите от оценката на околната среда. Изберете теми, по които искате да работите – напр. отпадъците в училищния двор. Решете какви дейности можете да предприемете, за да подобрите състоянието.
- 2 Решете как ще отбелязвате успеха при постигане на целите. Убедете се, че сте избрали нещо, което наистина е измеримо – напр. ако работите по темата ЕНЕРГИЯ, успехът може да се идентифицира с намаляването на енергийната сметка на училището.
- 3 Направете времева скала за всяко действие. Преценете дали целите могат да се постигнат в краткосрочен, средносрочен или дългосрочен план.
- 4 Определете отговорници за всяко действие. Където е възможно, включете учениците.



Включете раздел за мониторинг на всички финансови разходи, които може да направите с вашите дейности.



Стъпка 4

Мониторинг и Оценка



За да разберете дали сте постигнали успешно или не целите, заложи в Плана за действие, трябва да наблюдавате и оценявате прогреса си.

Освен че ще ви позволи да оцените успеха на дейностите си и да планирате необходими промени, постоянният мониторинг ще ви помогне да се уверите дали в училището се поддържа постоянен интерес към програмата.

Мониторингът и оценката на развитието на вашата работа е отлична възможност за интегриране на дейностите ви в съществуващата програма (Стъпка 5), особено в областта на математиката, информатиката и българския език, както и за развиване на други умения – решаване на проблеми, критично мислене и работа в екип.

Методите за мониторинг зависят от заложените в Плана за действие цели и критерии за оценка, темите, по които сте избрали да работите, както и от възрастта и способностите на учениците и учителите, които ще го изпълняват.

В някои случаи има лесни начини за мониторинг на прогреса. Това са:

- ▶ измерване на въглеродния отпечатък на училището – чудесен начин за получаване на реални данни, за да се покаже колко ефективни са били действията ви. Това може да стане в една или няколко от темите на Програма „Екоучилища“, а именно: отпадъци, енергия, вода, биоразнообразие

- ▶ изчисляване на енергийни спестявания – за да се покаже ефектът на инициативите за пестене на енергия
- ▶ претегляне/претърсване на отпадъци/кошчета за рециклиране – за да се покаже ефектът на инициативите за намаляване на отпадъците
- ▶ снимки преди, по време на и след – за да покажете прогреса по определени дейности
- ▶ използване на въпросници и анкети за събиране на мнения/ данни

Отговорността за провеждане на мониторинга трябва да се възложи на учениците. Училищният Екокомитет трябва да гарантира, че:

- ▶ резултатите от мониторинга са представени на всички в училището (графики и таблици, поставени на видно място)
- ▶ цялото училище е в течение на прогреса по постигането на поставените екологични цели – чрез информационни табла или в рамките на празненства за отчитане на резултатите
- ▶ данните се събират постоянно, за да може при кандидатстване за награда екоучилища, да ги използвате като доказателства за постигнатите цели

Оценката се прави на база на направения мониторинг на изпълнението. Оценяването на успеха на дейностите ви ще ви помогне да разберете дали се налага да направите промени в Плана за действие.

Данните от мониторинга ще ви помогнат да разберете дали екологичните ви дейности са постигнали целите си и дали са били ефективни или не.

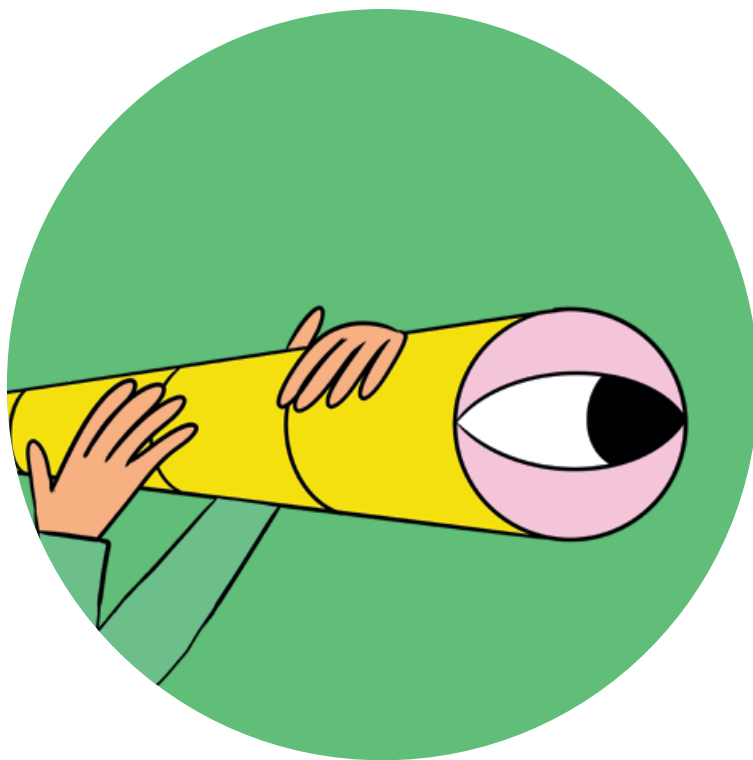
Един много ефективен начин за оценка на вашите цели е да се извърши отново цялостна оценка на състоянието на околната среда. Сравняването на новите отговори с първоначалните ще ви даде ясна представа за цялостния прогрес на училището по отношение на екологичните цели и ще ви помогне да планирате бъдещите дейности.



При постигане на целите, задължително отпразнувайте успеха. Празнуването е силна мотивация. Отпразнувайте постиженията на училището със статии във вестници, бюлетини, по време на училищни събития. Освен създаване на общо усещане за успех, което поддържа темпото на дейностите по проекта, тези тържества предоставят чудесна възможност за привличане на вниманието към Програмата Екоучилища.

Стъпка 5

Връзка с учебната програма



Освен подобряване на статута на програмата, свързването на дейностите на Екоучилища с учебната програма гарантира пълното ѝ интегриране в рамките на училищната общност.

Общата стратегия предполага интегриране на екологичните дейности в съществуващата учебна програма, а не представянето на изцяло нов предмет. В допълнение към увеличаване на информираността за околната среда, интегрирането на екологичното образование в конкретен предмет обогатява въпросния предмет и по този начин го прави по-интересен.

Интегрирането е трудна задача. То зависи от това как е структурирана учебната програма и от желанието на учителите да се включат в инициативата.

Ето няколко примера за интегриране на дейностите по Програма Екоучилища:

- ★ обсъждане на различните аспекти на специфични проблеми на околната среда
- ★ писане на доклади и водене на протоколи по време на срещите
- ★ писане на писма до политици, образователни институции, обществени лидери, вестникарски редакции, интернет платформи и др.
- ★ разработване на проекти/ правене на проучвания с международно участие

Математика

- ▶ провеждане на проучвания
- ▶ обработване на резултатите и представянето им в графики
- ▶ математически пресмятания
- ▶ управление на финансови средства
- ▶ разработване на проекти/ правене на проучвания с международно участие

Социални науки

- ▶ разчитане и изготвяне на карти на училището и околността, подчертаване на важните места
- ▶ осъзнаване на взаимодействието на хората с околната среда
- ▶ използване на снимки, документи, аудио записи за събиране на информация относно промяната на начина на живот на хората през годините

Природни науки

- ▶ наблюдения и събиране на информация за екологични проблеми
- ▶ изучаване на различни хабитати и адаптивността на различните растения и животни, които ги обитават
- ▶ изучаване на различни материали и начините им на приложение
- ▶ изучаване на енергийното потребление, загуби и спестявания

Компютърни науки

- ▶ използване на софтуер за електронни таблици за организиране и представяне на резултатите от научните изследвания
- ▶ използване на програми за текстообработка, за написване на доклади
- ▶ използване на софтуер за представяне, за изготвяне на презентации за конкретни проекти

Технологии

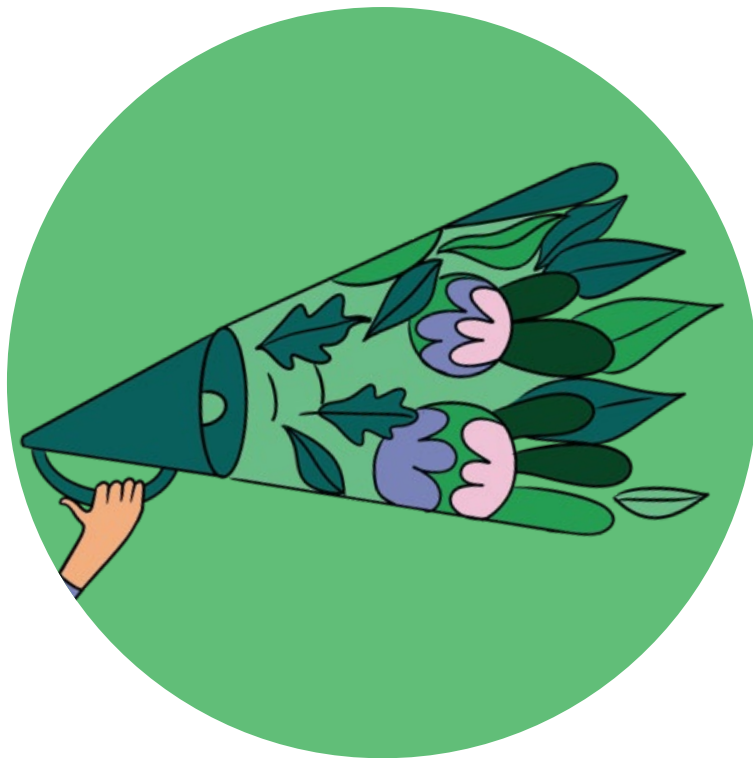
- ▶ проектиране и изграждане на пункт за разделно събиране на отпадъците, основан на различните свойства на различните видове отпадъци
- ▶ проектиране и създаване на компост за отпадъци

Изкуство

- ▶ изготвяне на пана и скулптури за украсяване на училището, изработване на плакати, брошури, стикери и значки в подкрепа на кампаниите
- ▶ организиране на фестивали и изложби за показване на резултатите от прогреса на училището по пътя към сертифицирането за Екоучилище

Стъпка 6

Информираност и включване



Една от основните цели на кампанията е да разпространява информация за дейностите ви, свързани с опазване на околната среда – както в училището, така и в цялата общност, за да гарантира включването на повече хора.



Дейностите не бива да са съсредоточени само в училището, учениците трябва да използват идеите и в домовете си.

Включването на широката общественост носи със себе си много ползи. Родителите, съседите, бизнесът и местните власти могат да са източници на съвети, информация, практическа помощ и финансова подкрепа. Това е и идеална възможност за промотиране на училището – чрез бюлетини, прессъобщения, Дни на отворени врати.

Един от най-лесните начини да включите в дейностите цялото училище е организирането на ежегоден „Ден (или седмица) на действие“. Това е възможност за всички в училището – ученици, учители, непедагогически персонал – да се организират да работят заедно за постигането на някои от целите в училищния План за действие. „Дните на действие“ трябва добре да се планират, за да се разпределят отговорностите по организацията.

Участието на всички в екологичните дейности на училището е от съществено значение. Дейности като рециклиране, пестене на енергия и вода, намаляване на отпадъците могат да са успешни само ако всички са включени в тях.

В следващите няколко точки са представени идеи, които Екокомитетът може да използва за разпространяване на информация.

Включване на цялото училище

- ▶ организирайте предизборна кампания в цялото училище за избор на членове на Екокомитета
- ▶ организирайте училищни събрания, на които номинираните ученици да разясняват на останалите причините, поради които се кандидатира за изборите
- ▶ поставяйте информация от оценката на околната среда на училищните табла
- ▶ организирайте проучвания в училището, за да съберете информация за най-належащите екологични проблеми
- ▶ използвайте всички училищни събития, за да информирате за напредъка и постиженията по програмата. децата могат да бъдат насърчавани да използват различни методи за представяне (напр. театър, музика, представяне на софтуер), за да бъде комуникацията по-ефективна.
- ▶ публикувайте информация за дейностите си на сайта на училището и фейсбук с #зеленкръг
- ▶ проведете общо училищен конкурс за текста и дизайна на екокода на училището

Включване на обществото

- ▶ започнете да подготвяте бюлетин, който редовно да информира родителите за дейностите по Програма Екоучилища. може да го изпращате и до местните власти, бизнес, неправителствени организации
- ▶ изпращайте писма до местни фирми, за да търсите подкрепа за дейностите си
- ▶ канете отговорни хора от общността, за да изнасят беседи в училището или да помагат за определени задачи
- ▶ изпращайте прессъобщения, за да информирате за дейностите си, резултатите и постиженията
- ▶ организирайте проучвания в цялата общност, за да съберете информация за най-належащите екологични проблеми
- ▶ разпространете екокода на училището сред общността
- ▶ канете общността на събитията, които организирате

Участие във форума на vedri.bg

- ▶ може да използвате платформата vedri.bg, за да споделяте публично своите постижения с широката общественост, както и да обменяте опит с други участници в програмата

Стъпка 7

Екоког



Екокодът, който ще създадете, трябва да демонстрира по ясен, оригинален и творчески начин ангажираността на вашето училище да подобри околната среда.



Екокодът трябва да е запомнящ се и да е познат на всички в училището.





Екокодът трябва да изброява главните цели на Плана ви за действие, покривайки реалните действия, които учениците и персоналът възнамеряват да предприемат. Важно е учениците да участват в създаването на Екокода, защото така ще придобият чувство за отговорност към ценностите, които той представя.

Съдържанието на Екокода трябва да се преглежда ежегодно, за да се гарантира актуалността му по отношение на екологичните цели на училището.



Формата на Екокода зависи изцяло от училището. Той може да е списък със изявления, акростих, песен/рап, поема.

Екокодът следва да бъде поставен на видно място в училището, напр. във всяка класна стая, в коридорите, на информационните табла и в учителската стая. Може дори да го разпространите чрез местните медии и до широката общественост.

Специалните награди на Девин ЕАД

През 2022-2023 г. ще бъдат раздадени три парични награди за най-креативен Екоког:



Голямата награда е Зелен Флаг.

Зелен Флаг е престижна световна награда за всяко училище, преминало всички стъпки и показало постижения в постигане на заложените цели.



Green Flag

Награда
Зелен Флаг



След прилагане на програмата в продължение на една година, и постигане на високи резултати при осъществяването на седемте стъпки, както и на другите задължителни критерии, училищата получават награда Зелен флаг.



Вижте как да се регистрирате на стр. 31

ТЕМИ

Програмата Екоучилища работи глобално по 10 теми: вода, енергия, биоразнообразие, отпадъци и замърсяване, зелени площи, транспорт, храна, здраве, промени в климата, глобално гражданство.

Първоначално фокусът на програмата ще е насочен към 4 теми: вода, енергия, биоразнообразие, отпадъци и замърсяване



Вода

Осигурява въведение към значението на водата на местно и на световно ниво и повишава осведомеността как обикновените ежедневни действия могат значително да намалят потреблението на вода.



Енергия

Предлага начини, посредством които всички членове на училището могат да работят заедно за повишаване на осведомеността за енергийните проблеми и за подобрене енергийната ефективност в училището.



Отпадъци и замърсяване

Изследва влиянието на отпадъците върху околната среда и разглежда практически средства за намаляването и свеждането до минимум количеството на боклука, който училището генерира.



Биоразнообразие

Изследва флората и фауната, които присъстват в училищната среда. Повишава информираността на учениците за биоразнообразието.

ЕКОЛОГИЧЕН ПРЕГЛЕД

Дата:

Извършен от:



Учениците могат да намерят отговорите като обследват внимателно училищната среда.



Може да се наложи помощ от възрастен.



Необходимо е по-задълбочено проучване, напр. чрез въпросник.



Това е начин да измерим как въздействаме на околната среда и да отбележим дали подобряваме нашите екологични действия.
Това е важна стъпка по пътя към защита на званието "Екоучилище".

Отпадъци в училищната сграда

Чиста ли е училищната сграда?		Да	Не
Има ли достатъчно кошчета за отпадъци?		Да	Не
Кошчетата поставени ли са на правилното място?		Да	Не
Достатъчно често ли се изпразват кошовете?		Да	Не

Училищни площи

Училищните площи чисти ли са?		Да	Не
Има ли достатъчно кошчета за отпадъци?		Да	Не
Кошчетата поставени ли са на правилното място?		Да	Не
Подходящи ли са кошовете за външна среда? Т.е. достатъчно големи и безопасни ли са те?		Да	Не
Ако се наблюдава замърсяване, откъде е то - от учениците или от външни източници?		Училище	Други

Районът около училище

Чисто ли е в района около училището?		Да	Не
Има ли достатъчно кошове за отпадъци?		Да	Не
Вашето училище съдейства ли за чистотата в региона?		Да	Не

Мисия

Училището има ли ясна политика по отношение на отпадъците?		Да	Не
Знаят ли всички ученици за вредата от отпадъците и замърсяването върху околната среда?		Да	Не
Отбелязвате и измервате ли къде, кога и колко отпадъци и боклуци откривате?		Да	Не
Брой торби и отпадъци събрани при последното почистване?			

Намаляване на отпадъците

Използва ли се двустранно фотокопиране?		Да	Не
---	---	----	----

Повторно използване

Използват ли се двете страни на листите преди да се рециклират?		Да	Не
Използвате ли отпадъчна или рециклирана хартия за изработване на тетрадки?		Да	Не
Използват ли се повторно пликовете в канцеларията?		Да	Не
Използва ли се рециклирана хартия?		Да	Не

Използвате ли повторно опаковките в класната стая?		Да	Не
Организиран ли се базар за размяна на униформи / игри / книги / DVD-та?		Да	Не

Рециклиране

Кое от изброените рециклирате? (оградете) Хартия Пластмаса Кутии от напитки Картон Батерии Телефони Стъкло Храна Касети с мастило		Да	Не
Използвате ли съд за компостиране?		Да	Не
Компостерът в училищния двор ли е?		Да	Не
Компостират ли се обелките от зеленчуци и плодове в стола на училището?		Да	Не
Има ли достатъчно кошове за рециклиране около училището?		Да	Не
В кошовете за разделно събиране на отпадъци винаги правилните отпадъци ли са поставени?		Да	Не
План за действие / Коментар:			

Енергия

Вратите и прозорците уплътнени ли са?		Да	Не
Има ли поставени завеси или щори на прозорците?		Да	Не
Ако има, затворени ли са те през нощта, за да запазят топлината в стаята?		Да	Не
Прозорците и вратите винаги ли са затворени, когато отоплението е включено?		Да	Не

Има ли поставени рефлекторни панели зад радиаторите?		Да	Не
Има ли във всяка класна стая термостат, поставен на радиаторите, за да може да се намали отоплението, ако стане твърде горещо?		Да	Не
Всяка класна стая разполага ли с термометър, за да можете да запазите температурата на 18°C?		Да	Не
Топлата вода достатъчно топла ли е и в същото време не прекалено гореща?		Да	Не
Ако стаята за персонала разполага с бойлер за топла вода, той изключен ли е, когато не се използва?		Да	Не
Тръбите и резервоарите за топла вода добре ли са изолирани?		Да	Не
Има ли изолация на покрива на училищната сграда, с цел намаляване на загубата на топлина?		Да	Не

Електричество

Осветлението винаги ли се изключва в празните стаи?		Да	Не
Осветлението изключва ли се, когато има достатъчно дневна светлина?		Да	Не
Осветлението включено ли е само там, където е нужно?		Да	Не
Почистени ли са крушките и осветителните тела?		Да	Не
Чисти ли са прозорците и светлопропускащите части?		Да	Не
Компютрите изключени ли са, когато не се използват?		Да	Не
Ако компютрите са оставени включени, изключват ли се мониторите, за да се пести електричество?		Да	Не
Изключват ли се от контакта проекторите, телевизорите и видео техниката, когато не се използват?		Да	Не

Изключват ли се копирните машини и подобното оборудване, когато не се използват?		Да	Не
Каната с топла вода, която е в стаята за персонал, пълни ли се само с толкова вода, колкото е нужна?		Да	Не

Общи

Всеки наясно ли е с това, как пестенето на електричество помага на нашата планета?		Да	Не
Има ли някой в училището, който проверява колко енергия се употребява / спестява?		Да	Не
Училището проучвало ли е възможни източници за възобновяема енергия?		Да	Не
Ако имате сертификат за енергийна ефективност, какъв е резултатът и рейтинът за тази година?			



Програма „Екоучилища“ Форма за оценяване за Зелен флаг

- ! Този формуляр ще ни предостави по-подробна информация относно действията, които вашето училище осъществява.

Име на училището	
Име на координатора на „Екоучилища“ на училището	
Дата на подаване	

Стъпка 1 – Екокомитет

Кои са членовете на Екокомитета и кои групи представляват?
(родители, учители, ученици, и т.н.)

Моля обяснете, как се провеждат срещите на Екокомитета? Конкретно:

Кой организира срещите?

Колко често се е срещал
вашият екип до днешна дата?

В колко от случаите, до днешна
дата, родител, доброволец или
друг член на извън училищното
общество е присъствал?

Как Екокомитетът комуникира с
останалата част от училището?

Стъпка 2 – Оценка на околната среда Кой от следните одити сте завършили?

Тема	Отметка	Кой е извършил одита?
Енергия		
Вода		
Училищни площи		
Отпадъци и замърсяване		
Транспорт		
Здравословен начин на живот		
Промени в климата		
Устойчиво хранене		
Биоразнообразие		

Стъпка 3 – Еко – план за действие

Кой е участвал в разработването на плановете за действие и как споделихте плановете за действие с останалата част от училището.

Тема	Кой е участвал / Как е бил споделян планът?
Енергия	

Изисква се да качите копия от плановете за действие

Стъпка 4 – Връзка с учебната програма

Моля, дайте 3 кратки примера за това, как сте свързали програмата на „Екоучилища“ с учебната програма на вашето училище:

	Образователно ниво	Тема / предмет	Дейност
Пример 1			
Пример 2			
Пример 3			

Стъпка 5 – Включване на общността

Обяснете как сте включили вашето училище и общността в Програма „Екоучилища“:

Как сте споделили информацията за Програма Екоучилища с вашата училищна общност?	
Как сте включили общността извън вашето училище в дейностите на Програма Екоучилища?	
Провеждали ли сте някакви специални събития?	
Свързвали ли сте се с други училища във вашата държава или с училища в други държави, с цел да спделите вашата работа?	

Стъпка 6 – Мониторинг и Оценка

Моля, споделете с нас как сте наблюдавали и оценили вашия напредък.

Как сте наблюдавали вашия напредък, при изпълнението на Програма „Екоучилища“?	
С какви данни разполагате, които демонстрират колко добре е изпълнена всяка от целите? (анализи, таблици, графики и т.н.)	
Провеждали ли сте някакви специални събития?	
Дайте пример за някои от най-големите предизвикателства, които сте имали по време на изпълнение на Програма „Екоучилища“?	

Стъпка 7 – Създаване на вашия Екокод

Накратко обяснете как е разработен вашият Екокод.	
Къде е изложен?	
Какво правите, за да сте сигурни, че всички ученици са запознати с него?	



ВАЖНА ДАТА

Глобални дни на действието Ден на Екоучилища



Глобалните дни на действието са призив към всички по света да споделят активно дейностите си, насочени към един по-устойчив свят.

Провеждат се ежегодно през април и ноември, като се оповестяват от специална информационна кампания.

Планирайте своята дейност, документирайте действието със снимки, видео или написани статии, регистрирайте учебното заведение онлайн на:



<http://www.ecoschools.global/global-action-days/register/>

и СПОДЕЛЕТЕ с целия свят на GlobalActionDaysFacebookpage





За да се регистрирате в кампанията, попълнете формата,
която може да свалите от тук:



<http://www.blueflag.bg/help.php>

Всички необходими помощни материали и уроци може да намерите на:



vedri.bg

Национален координатор на Програма "Екоучилища":

Петя Йорганова

petya_j@yahoo.com

www.blueflag.bg

